

O TIO MARCOS D'A PORTELA

*Os mandamentos d'o MARCOS
fira d' airexa, son seis:
facer á todos xusticia,
non casarse con ninguen,
falar o gallego enxebre,
cumprir c' o que manda a ley,
loitar pol-o noso adianto
con entusiasmo e con fé,
vestir calzós e monteira
peronina sécula amen.*

Tenén os pobos a gala
n-o seu lenguaxe falar:
fállase chino n-a China,
portugués en Portugal,
catalán en Cataluña,
e n-a Alemania, alemán,
soilo os gallegos d' agora
bastra vergonza lles dá
falar a melosa e dolce
fala que falan seus pais.

PARRAFEOS C'O POBO GALLEGOS

Ano séntimo

Ourense 10 de Mayo de 1885

Parrafeo satenta e sete

O DEREITO DE VOTAR.

Algo debeu fumegar n-as vilas cando n-os días derradeiros se moveron as xentes mais que de costume: como si os homes sérios andivesen ó xogo d' as catro esquinas, pol-o que vin en Ourense e pol-o que contan os periódicos de Madrid, iban de colexio en colexio eleitoral, pra ver si en algun había lume e se queimaban os candidatos que a coalición liberal puxera.

Axuntáronse os partidos liberás pra lle facer a contra ó Goberno. ¡Ansi se xuntáran os gallegos pra loitar pol-o seu adianto e pra escorrental-los males que os afrixen! Pero conquíre a política o que non conquíre o amor d' a pátria, que ó cabo si os gallegos temos corazón tamén temos estómago, e si un sinte o outro dixire, e como agora andamos c' o siglo son más os que cobizan mantenerse que os que se degoran por honrarse.

Pol-a carrilleira d' a política vaise á pé feito escontra o medro, e pol-o camiño d' o amor d' a terrriña non s' alcontran mais que feridores toxos e desenganos d' abondo.

Os partidos liberás axuntáronse pra ll' insinuar os dentes ós lapidantes que nos gobernan, xa cansos d' andaren langraneando con sede e fame de xusticia. Sirveulles de disculpa a eleu-

ción de concellos, como si se lles dera un pita porque os concellos fosen o que deberan ser praventuranza d' os labregos.

Co-as forzas qu' empregamos n-a política faríamos milagres si nos axudásemos á unha praballar pol-o adianto d' o país.

Mais non temos que lle facer; van as cousas pol-o camiño que levan e ten agora mais valencia o dereito á votar que o deber de se sacrificar pol-a pátria que nos agarima.

¡E como s' exerce o dereito á votar!

Entr' us que non saben exercelo y-autros que s' aproveitan d' a ignorancia d' os eleutores, tórceno de maneira que s' asemella á calquera cosa menos á un dereito.

O paisano que pol-o ano adiante vive esquecido, sin que ninguén se recorde d' as suas coitas nin se doa d' os seus salayos, o labrador que anda c' o sacho n-a man esfatamiñado y-acabadiño pra se manter mal e pagar ben os trabucos e rendas, dalle creto ás barballoadas d' algúz zumezugas que pr' asegurar a pitanza traballan pol-o trunfo d' o candidato d' o Goberno, e si cadría votan en contra d' os seus veciños, d' aqueles que por desleigados que fosen terán mártimo d' o seu adiantamento.

Outros eleutores fartos d' oubir latricar, mó-

tense n-a casa ou pónense á porta agardando á iren á votar c' o que mais lles conveña, rexindo o direito de votar pol-o refran *d' o lobo un pelo* ou pol-o sistema de *aliquid chupatur*; dempois veñen as queixas; logo que se depocatan d' o que fixeron pol-as secuelas d' o feito, botan as maus á cabeza e desconsólanse, xurando e perxurando non volveren ás andadas pra cair n-a gayola de novo á promeira que se lles presente.

¡E preséntanse tantas n-estos tempos d' arrau-tadas políticas e de fanfurriñas eleutorás!

Os labregos n-os días d' as eleuciōs fanse de cobizar e douse á valer. Trannos e lévanos en coche; énchenllas o papo á pedir de boca, non teñen o traballo de botar a mau á monteira pra sandar á ninguén, pois dinantes de que o fagan por cirimonia, os señoritos de mais perendengues co-a sourrisa n-os lábios e pasándolles a mau pol-o lombo, dínlles que se cubran, que non gasten cumplidos, que falan con amigos vellos e con xente francota.

Pol-o modo que teñen de se deixaren querer algúns eleutores, pol-a pouca validencia que teñen d' os seus direitos, pol-o moito que ll' as meten pol-os ollos, eu non sei cando lles pasan a mau pol-o lombo como non se deitan pol-o chau como fan os bacorriños fora a alma.

Namentres os labregos non se dean mais a respetar, namentres vayan c' o promeiro que os leva, namentres non teñan concencia íntima d' os seus direitos non sairán d' o esquecemento e d' a miseria en que viven, nin terán voz nin voto en nada, pois a canto falen chamaranlle parola, e por canto voten non se lle dará un pito ós lapidantes que saben por esperencia que os votos d' os labregos sirven pra volvérensem contra eles solo con agasallalos.

Este defeuto, este aldraxe social botou como en ningures fondas raices n-a nosa terriña. O ministro d' a Gobernacion cando quere facer un diputado á Córtes de calquera aduñante d' os que lle andan facendo a rosca d' o galo ou d' un político de tres ó carto que valla pra dicir si ou non, segun o ministro lle veña ben, lémbrase de Galicia e con darrle o seu nome ó gobernador d' a provincia, deixa sair trunfante d' as urnias ó achegadizo e hastra non falta quen n-o distrito lle dea vivas ó señor diputado a troques d' unha cartería ou d' outra zapicallada.

Discútense mais tarde n-o Congreso cousas d' importancia pr' os nosos interesés; midennos pol-o raseiro d' as rexicōs más adiantadas e ricas, dianlle pol-o pé a calquera d' as poucas industrias

que temos, y-a nosa representación en Córtes, sin que sea milagre pois non-a conocemos nin-os conece de vista, ou se fai a xorda ou cala, deixando que n-os esfolen o pelexo, pois pr' o que perde.....

Con traguer en andeas ó ministro que o fixo diputado, o país que o leve o demo, pois inda que sea renegando á d' exilio outra vez si o mal procurador conta co-a voluntá d' o manate.

Pensande ben n-o que vos falo, meus compañeiros de monteira, e non vos deixendas levar como bestas de carga pol-os agasallos d' os que teñen a corda n-a mau e turran d' ela pra facer-vos andar adiante pol-o camiño d' a vosa perdição: xa mais acabadiños d' o qu' estandes non podendes estar, xa non vos poden botar riba d' o lombo mais d' a s que vos botan, e pra vivir como vivindes, pra pagar o que pagandas e mais non ter a libertá de facer o que querendes, que malos lobos me non coman si non é millor aforcarse co-a renegueira como Xudas.

Ou trocandes o dereito de votar pol-o de bater, que n-o tocan tes ó manexo d' o fungueiro sondes avisados, ou votande por quen vos salla d' adrento ou non votendes por naide, e quen queira sair diputado ou concejal, que o logre pol-os seus merecementos ou que o conquira pol-o seu esforzo.

N-a feira d' a política, onde tanto se vende e se merca, os que mandan fan o papel de tratantes, os que cobizan mandar o de chalás y-os que sempre son mandados o de bois.

Si non querendes que vos berren ¡hey boi hey! os que levan a aguillada e tanguen, exercitai con mais concencia os vosos dereitos.

A PRIMADEIRA.

Ahí ven o tempo de mazal-o liño,
ahí ven o tempo, d' o liño mazar,
ahí ven o tempo, rapazas d' o Miño,
ahí ven o tempo de se espreguitar.

(Cantar d' o pobo).

Com' a miniña tola
que sai por ves primeira
con dengue e muradana
pr' a festa d' o lugar,
así, xentil y-aposta,
vai vindo a primadeira,
grinaldas de craveles
vertend' ó seu pasar.

Xa encima d' os penedos
non berra o graxo rouco,
qu' alá n-as negras noites

as névoas espallóu,
nin funga n-as troneiras
o son d' o vento louco,
que cántigas de bruxas
e trasnos remedou.

Xa s' ouce o pio alegre
d' o paxariño terno,
perdidol-os seus ollos
n-a estrela d' a mañan.
Y-as nubes sacudíndose
d' as brétemas d' o inverno,
vestidas d' ouro e nacre
pol-o hourizonte van.

Os ábores espidos
de fruto e de ramaxe
cubertos xa de folla
comenzan á dar fror,
e à sombra agrachapado
d' o prácido follaxe,
mentras qu' o gando garda
fai chifros o pastor.

Xa d' amarelo e branco
se pintan os outeiros,
xa nacen n-as silveiras
as froles de san Xoan;
xa crecen n os balados
as edras y-os loureiros,
xa ten carrouch' o millo,
xa as vides gromos dan.

Ahí ven pr' os probes vellos
sin sangre xa e sin vida,
a fogueirada ardente
qu' esparxe a lus d' o sol;
ahí veñen pr' os poetas
d' inspiracion garrida
as cheirosiñas auras
y-a vos d' o reiseñol.

Ahí veñen pr' os cortexos
as noites feiticeiras
d' os fulxidos luceiros
ó maino relumbrar;
ahí veñen pr' os rapaces
as moras d' as silveiras,
y-o tempo d' os gandulos
que niños van buscar.

¡Ay, estacion frorida,
gallarda primadeira,
quén pra botarche copras
tivera o que non ten!
C' o corazon ferido,
sin lira garruleira,
quén te cantou, hermosa?
¿Quén te cantou?... ¡Ninguén!

M. CURROS ENRIQUEZ.

ANDAR OS GRILOS.

¿Quén nega que alancamos pol-a carrilleira
d' o adiantamento? ¿Quén non sabe que hastra
n-os agros foron reformándose as nosas cos-
tumes?

N-outros tempos iban os rapaces ós grilos
pol-os sementados, e con furgar co-a palla n-o
burato collian un d' a pinta de príncipe y-o telo
n-a mau inda que non cantase escomenzaban á
dar brincos de pracer, satisfeitos e fonchos pol-o
achazgo.

Hoxe xa precuran os mais pequerrechos iren
ós grilos n-a compañía d' as rapaciñas d' o seu
tempo e cóidanse mais que de furgar co-a palla
n-os buratos, de lles facer cóxegas ou d' andar á
camballadas co-as nenas esquecendose d' os gri-
los, porque a nova xeneración de páxaros dinan-
tes de que lle saya o pelo sandeu pásalle pol-as
mentres aletexar e facer o niño.

Por eso onte ó saírenlle grilas anoxábanse os
nenos, anque a cousa non era pra sentida. ¡Xa
quixera Cánovas que a coalición liberal lle saíse
grilal! Non se vería n-o caso de ter qu' escoitar o
cri cri d' ese grilo d' aquela caste que canta n-a
mau, que saíu d' o burato d' as urnias en todal-
as mellors vilas d' España e que parés como que
quere aboixar os pazos cantando entr' os agros
d' a oposición.

Pol-a mor d' a perda d' as eleuciós o ministro
d' a Gobernación foise ós grilos. O de Fomento á
quen por ser mestizo enxebre non lle pracen as
divirtições inocentes, lonxe de s' ir ós grilos *foi-
se ó bulto* d' os estudiantes de Madrid, collendo
en troques d' a palla pra furgar n-o burato, o
sabre d' a policía pra lles bater n-o lombo.

Por andaren ós grilos os que nos gobernan
vense n-as apuradas maiores que gobernantes se
viron, y-é porque agora xa non s' estila andar ós
grilos como díñantes, sinón d' outro xeito, com'
unha tapiña pra encobrir a intención de certos
paseos que dan pol-os sementados algúns que pa-
recen nenos e xa pican en homes.

Hoxe non andan, que se van ós grilos.

Os alcaldes que ganan as eleuciós valéndose
de trampas, vánse ós grilos.

Os que dempois d' exercer mando saen co-as
maus porcas, fórónse ós grilos.

Os militares que desertan dempois d' armar
unha revolución por cobizo de medro, vánse ós
grilos.

Os que saen ben d' as algueiradas e campan polos seus respetos n-o poder, sin teren quen lles faga pagar o feito, fórone os grilos.

As mocínas que se casan os vinte anos sendo garridas e churrusqueiras, vánse os grilos.

As solteiras que xa van vellas ou as viudas que pasan d' os coarenta, fórone os grilos.

Os que nunca se van os grilos son os labregos, pois inda que se vexan arrangallados teñen que turrar d' o sacho pra se manteren, e si algúns van os grilos e os d' aquela caste que s' alcontran en presidio, grilos de ferro que lles poñen ás maus e que non cantan, sinon que apertan de renegon.

A estes grilos deberan d' ir moitos d' os que aduanan en política pol-as aldeas e que polo xeito d' os rapaces que furgan co-a palla n-os buratos pra faceren sair os grilos, furgan co-a vara d' o mando n-as chouzas d' os vecíños ás que levan o desasosego, o loito y-a disgracia.

A NOITE.

Cando s' espallan as sombras pouco á pouco pol-a terra, envolvenlo en negro manto dend' o picouto hastr' a veiga; cando a lúa está acochada, cal vergoñosa doncella, en nubes de carís pardo repinicadas de brétemas, e solo n-o val s' escoita o burbullar d' as fontelas, en que parece que falan as mais feiticeiras meigas; non sei que sinto n-o peito, non sei qu' iñorada pena, en qu' algun pracer encontro, n-a miña testa se pecha. Cabiloso, ensimismado relembo a idáde primeira en que de coores brillantes via as ilusíons mais ledas, d' as que nacen esperanzas como d' o doon nacen penas: relembo tantos feitizos, tantos recordos m' aqueixan que sinto enton rebulir n-os currunchos d' a cabeza pensamento sempre vagos, sempre mortales tristezas! Contempro qu' en min morrerón as pasiós mais feiticeiras, os amores mais tenrinos y-as esperanzas mais ledas, os deseios, os temores... todo canto a vida encerra. En fin, encontro c' a noite moi marcada parecencia, pois en tamen teño envoltas en sombras, as miñas penas,

e cal ela, tamén levo silencio frio e tristezas n-o mais íntimo d' a yalma n-o mais fondo d' a cabeza. Ay! non; que tamén encontro con ela gran diferenza, pois n-a noite sempre brila algun bérme, algunha *bella*, e tén tellado cuberto de relumantes estrelas; n-ela sintens' os regatos rebulecer entr' as erbas y-o dolce *có có* d' os sapos turba o silencio d' a veiga, n-ela espállanse cheirños, n-ela dorme a natureza, n-ela agárdase que salla o sol por detrás d' a serra, qu' esparexendo decote tan mouras y-espessas brétemas, volve axiña á dar colores os picoutos, y-ás pradeiras... iy-en m'n nada brila agora que borre tanta tristeza, y-o sol d' a miña esperanza pra sempre fuxeu d' a terra pónense tras d' hourizonte a dond' os homes non chegan!

L. U. GRIS.

Habana, Marzo 1885.

CADROS ELEUTORAS.

N-a casa d' o cacique.

—Non vexo en a cousa tan crara; c' o gallo d' a *colación liberal* imónos ver afrixidos pra ganar as eleciós.

—Pois saya por onde saya e custe o que custe, temos que ganalas. ¿Qué diría de nosoutros o cacique d' a vila? Non lle demos palabra cando lembrou o estanqueiro y-o peaton d' o noso pau, de lle levar en branco a voluntá d' os eleutores?

—Pois eu véxochas malas: a *colacion liberal* presenta un carís condanado: non sei que xuneras d' ordes recibiron de Madril, que andan feitos us cadelos á esculca de votos pol-as parroquias. Dame o corpo que d'esta emposta lévannos a elección á barrer.

—¿E non lle dixeches que o señor alcalde xurou botar á presidio os que voten en contra?

—Ande, non que non! Por apertar as caravillas non queda; pero agora xa non colan esos ditos, porque un fato de letrados axuntáronse n-a vila pra defender de balde d' as gayolas que ll' armemos os que voten en contra d' o Goberno.

—Eso éche parola.

—Pero unha parola que lle fai rubir o fume á cabeza os eleutores.

—Apúraste por pouco: si non surten efecto as ameazas, con agarrar un mangado de toxos e

poñelos á porta d'o colexió, e con estaren achantados á porta dous d' os nosos con fungueiros de carballo pra lles mallar o lombo ós eleutores d' oposición que s' estrevan á entrar, veremos quen nol-a empata.

—Estónces sería millor a escaleira de corda.

—Ese non, porque non queren rubir por ela nin á tiros desde ll' esfarelaron os meolos o Caxuxo; ademais si levantan un auta notarial, a escaleira comprometerános.

—¿Y-o mangado de toxos?

—Os toxos anque costen en auta non lle fai; con poñer n-a declaracion que os trouxéramos pra botar estrume n-o cortello d' a casa d' o Auntamento pol-a mor d' os marraus e d' as bestas que n-él s' acomodan os dias d' a sesion, sairemos d' apuros.

—Vaya logo, por min que non quede, pro xa che dixe que me daba mala espíña a *colacion liberal*.

—Eso córreche d' a miña conta; tí non t' esquezas de que a urnia teña un buraco, e durme sin ánzia, que xa estou afeito á velas mais mouras. Non t' esquezas tampouco de poñer n-un anaco de papel os nomes d' os mortos p'a facelos votar por si cícais non se pode valeirar o padron.

Outra cousa. Dinantes de que se me barra d'a memoria escríbelle unha carta ben postiña ó señor de... dicindolle que ganamol-as mesas *con pitas*, que sairán elexitos concexales os que mandan, e que as *proposiciós* arretiráronse d' a loita corridas c' o trunfo d' os amigos d' o Goberno. Esa carta mandarála por un propio dinantes d' escomenzar o escrutinio.

—¿E si marran as nosas contas?

—¡Non me veñas con andrómenas! Promeiro lle poño lume ó colexió e faguemos unha información d' incendio casual, que perder as eleuciós.

N-a chouza d' un eleutor.

—Xa lle dixen que si non ven á votar, mañá prántolle a demanda n-o Xuzgado.

—Pero señor, si non pudo erguerme d' o leito, si me rifou o médeco porque nantronte sain a dar unha voltiña pol-a eira; si o señor abade viu pol-os seus ollos que non pudo servilo porque morrería n-o medio d' o camiño. ¡Hay duas legoas d' eiquí ó colexió!

—Esas son disculpas; non hay exemplo de que ninguen morrese por ir á votar. Si queres levareite en coche.

—¿Y-a volta?

—Traereite en coche.

—Eso xa lle m'o dixerón n-as eleuciós derradeiras, e dempois de que votei deixáronme solo.

—¿E coidas qu' eu sería tan desleigado e tan pouco cristiano que te deixase vendo como t' alcontras?

—Xa vé, como non é a promeira!

—Aforremos palabras, ou votas ou non votas.

—¿Quen poidera votar!

—Vaya nameutes; vou á poñer a demanda e

dempois xa te gobernarás pra ires ó xuzgado.

—¡Ay mala centella! Non sei prá que xuncras os probes teremos voto.

N-a taberna.

—Abofellas que sabe que renega o bacalao.

—¡É bô viño!

—Deberan facerse pol-a curta nove eleuciós n-o ano.

—Con oposición.

—N-esta tempada pol-o menos andamos ben mantidos.

—¿E coneces os candidatos?

—Nin falta que fai.

—Estou n-a mesma, pra nos tan bôs son us com' outros.

A porta d' o colexió.

I

—E logo, Anton ¿qué hay de novo?

—Nada, amigo. Todo é vello.

Embargáronme n-antronte
pr' os trabucos hastr' o alento,
miña muller c' o disgusto
tivo un mal parto: o pequeno
naceu morto, cal debrian
a mitá d' os que nacemos.

—¡Nada amigo! Vello todo...

—¿E con quen votas? —¡C' o demo!

II

—¿Seica non entras, Amaro?

—Farruco, seica non entro.

—Danche o viño por cazolas...

xa ves... paga o Menisterio.

—Pois abonda; d' ese viño

pol-o de hoxe non che bebo.

—Sempre ha ser com' o tabaco

o viño que é d' o Goberno!

III

—¿A donde vay, D. Grigorio?

—Pos voy a votar los nuestros.

—¿A cales? ¿Os zunezugas

que teñen hoxe o pandeiro?

—A los hombres de principios,

por quien gañó catro pesos

allá en Cais erguendo fardos

de artículos muy diversos

con gran sudor de sus manos...

—E d' os pés! —En mi concepto

debe votar a la gente

que tiene algún fundamento

y no a catro liberales

de muy poco mas o menos.

IV

—Amigo, s' é que non vota

como reza n-este impreso,
mándoo mañán á presidio,
deixoo por portas en menos
que canta un galo, e a maiores
doulle un trancazo qu' o fendo.
Pol-o demais é muy libre
de votar contr' o Goberno.
— ¡Pois que viva a libertade!
— A votar estóncos presto.

V

— Eleutor, ¿cómo se chama?
— Non-o sei. D' alcuño teño
un nome, qu' eu abofellas
á pernunciar non m' estrevo.
— Pois con alcuño ou con nome
votará n-este colexio.
— A votar c' os eleutores,
faga de conta que veño
pois chámame de mal mote,
Ciscate pol-o caldeiro,
pónanme a urnia de diante
que logo eu farei o resto.

A un ingrés escéntrico diulle porque lle desen
tres bicos á sua filla dinantes de casala, os tres
homes mais grandes d' o mundo.

Non sei que cara poria o marido ó sabelo.

Levouna a Caprera pra que a bicase Garibaldi;
foi co-ela a Paris e deulle un bico Victor Hugo;
tróuxoa a Madril pra que Castelar a bicase por
terceira vez. E bicouna Castelar facéndose o ro-
gado, como si pra bicar a unha rapaza garrida,
como contan que é a filla d' o ingrés, houbese
caso de sentir escrupulos de concencia ou fose
mau de pensalo.

Agora falta que lle pete ó ingrés que bique o
seu pimpolo o boiro mais enxebre de Galicia.

Que ll' a trayan ó Tio Marcos que lle dará un
bico á ingresa, sempre que a rapaciña non traya
o rostro enfariñado.

En Ourense as eleuciós
perderon os d' o Goberno,
os liberás ¡ay de Dios!
poden ir votar ó inferno.

Os votos d' o Rebolo e d' o Perdigon foron os

de mais lembraiás n-as eleuciós derradeiras.
Fixérонse de rogar e pasaron pol-as maiores
angustias.

Com' os rapaces cando andan ós pámpos, ansi
os axentes andiveron á esculca d' estes votos.

Namentres non votaron pasáronles a mau
pol-o lombo; dempois de que afuciñaron n-a urnia
deixáronos que andivesen soltos com' os cas.

— ¡Xa votou o Rebolo! — decían algúns como si
aparcese o Antecristo.

— ¡O Perdigon xa votou! — añadiron outros
como si fixese un milagre.

Y-o Perdigon y-o Rebolo
y-o Rebolo e Perdigon,
foron os dous mais lembraos
n-a derradeira eleucion.

‘O irlle levar un regalo a muller d' un bigairo
de Vila ó dôno d' o nabal político e sin ter xique-
ra tempo de deixar a cesta, pareulle n-a casa.

E contan n-aquela vila
que o regalo tiña rabo.
Porque naceu un neníño
feito e direito, diráno.

Porque as mozas de Vilagarcía deron en poñer
us mandiles d' a feitura d' os que levaban unhas
señoritas que se repinicán moi por seren fillas
d' un ex-ministro, armouse unha de paus entr' os
parentes d' as mozas e d' as señoritas, que nin a
rabea, e houbo dentes guindados, e narices con
hinchume, e fochas n-as cholás.

¿Unha estragueira pol-a mor d' us mandiles?
¡Andache bô o mundo!

Si o Tio Marcos s' alcontrara por aló cando
socedeu o caso, non pasaría a cousa á maiores, pois
faria de xeito que as señoritas non se porcatasen
d' a feitura d' os mandiles d' as mozas.

Habianos ver solamente pol a punta.

Traballou tanto o Xacobo
n-a contendida eleitoral,
que contan n-a capital
que traballou com' un lobo.

O vintenove d' o derradeiro mes d' Abril houbo
a festa de san Pedro Mártir en Ribadavia.

Inda que non teño meigallos n-o corpo fun
alá pol-a mor d' o *ramo cativo*.

Vin moitas mozas repoludas e solteiras con
ramallos d' olivo e loureiro.

Unha d' elas deume unha pôla bendita e como
co-a mau pasoume o *ramo cativo*.

Púxenme á parolar co-ela, miroume co-aque-
les ollíños lostregantes d' amor que fan cóxegas

cando miran e... ¿qué ramo cativo nin que xuneras?

Volveuse ramo campante.

Pergúntame que si vivo
Pedro Mato...

¿Non hei vivir, meu querido
maragato?

Que non lle fago visitas
hay xa tempo...
Eso débelle ser causa
d' os correos.

D' o interés que por min toma
doulle gracias,
conque hastra outra e mandar,
maragato d' a miña alma.

Con este rayo de tempo, en que ten un que
levar coroza pol-a mor d' o frio e d' a chuvia n-o
mes de Mayo, parés qu' a xente se volveu tola
y-anda todo trocado n-o mundo.

E sinón que me digan porque se fala tanto
agora d' a *colacion* cando xa fai tanto que s'
arrematou a coresma...

¡Ora o demo! Obrigar á tomar *colacion* ó Go-
berno que non está afeito á aunar!

Van á ser capaces de trousala os probiños,
que non teñen o estómago pr' esas lerias.

¡E si pol-o menos lles valera mercar bulda!

Mais segun din, xa non volverán á comer
carne os coitados e teñen colacion pra moito
tempo...

¡Hastra que lles limpen o comedero!

Todolos rapaces que o dia de Santa Cruz
cantaron o Mayo pol-as ruas tomárona comigo,

Traguián o meu nome n os lábeos como si
ll' o deprenderan a dicir ó tempo de lles dar
a teta.

Os diaños d' os rapaciños collidos pol-a mau
e facendo roda y-andando o redor d' o Mayo
cantaron estas copras:

Houbo unha festa en Ourense
como non houbo n-a terra,
a lamberotada
d' O TIO MARCOS D' A PORTELA,

Eu pidinlle o mayo
d' tio Marcos d' a Portela,
e díume un cravo d' os zocos
y-un fiacho d' a monteira.

Anque son o mayo
tamén trayo moca

com' a d' o tio Márcos
pra bater n-as mozas.

Vel-eí ven o mayo
pol-a rua d' as Tendas,
c' unhas cirigolas
pr' o tio Márcos d' a Portela.

Anque son o mayo
irei á votar,
pra que o tio Márcos
saya concejal.

Levántate mayo
non seas tan porco,
que ven o tio Márcos
arrastrando os zocos.

CORREO D' O TIO MARCOS.

D. X. V., Madril.—Recibin seis reás pol-a
sua suscripción hastr' os derradeiros de Xulio.

D. X. B. B., Dozon.—Recibin unha libranza
de tres pesetas pol-a sua suscripción hastr' os
derradeiros de Xunio.

D. D. P. C., Cruña.—Recibin unha libranza
de catro pesetas e doux reás en sellos pol-a sua
suscripción hastr' os derradeiros de Novembre.

D. F. M. R., Vivero.—En carta certificada
recibin tres pesetas en sellos pol-a sua suscripción
hastr' os derradeiros de Xulio. Mándanselle os
parrafeos que pide. As coleccións compretas aca-
báronse.

D. X. M. R., Beariz.—Recibin seis reás pol-a
sua suscripción hastr' os derradeiros de Xunio.

D. X. M. P., Payoseco.—Recibin tres pesetas
pol-a sua suscripción hastra fin de Xunio.

D. X. M., Cruña.—Pagaron á seu nome tres
pesetas pol-a sua suscripción hastr' os derradeiros
de Setembre.

D. M. R. Ll., Vigo.—Pagaron á seu nome
seis reás pol-a sua suscripción hastr' os derradei-
ros de Xunio.

D. X. B., Carril.—Recibin unha libranza de
seis pesetas pol-a suscripción hastr' os derradeiros
de Xulio d' os catro suscritores d' esa vila, que
mandou n-unha nota.

D. B. R., Pontevedra.—Ninguén pagou ó seu
nome o descoberto d' a conta d' Abril.

O TIO MARCOS D' A PORTELA PARRAFOS GALLEGOS

Sai á luz en Ourense todolos domingos en oito páxinas en folio, contendo artículos de costumes, poesías, esemérides, cantares e contos d'o país gallego.

SUSCRICION

Seis reás cada tres meses.

ADMINISTRACION

Alba, 15, Ourense.

O pago d' as suscricions é por adiantado.—Os números soltos vénense á dez centimos de peseta.
— Os pagos faranse en letras d' o xiro.

ALMACEN DE ULTRAMARIÑOS DE D. RAMON QUESADA, PRAZA MAOR=OURENSE

Gran surtido de bacalao d' Escocia e de Noruega, esca-
beches en latas e barriles, ostras, lamprea, salmon, roda-
ballo, besugo, congrio, sardiñas, e pra que nada falte tamen
vos hay bacalao a vizcaina, bacalao a catalana e pulpo.

Latas de pementos, mixilôs, guisantes e froitas en con-
serva.

Quicixos de lola e de todal-as castes e salchichôs de Vich.

Precios económicos en competencia c' os conocidos.